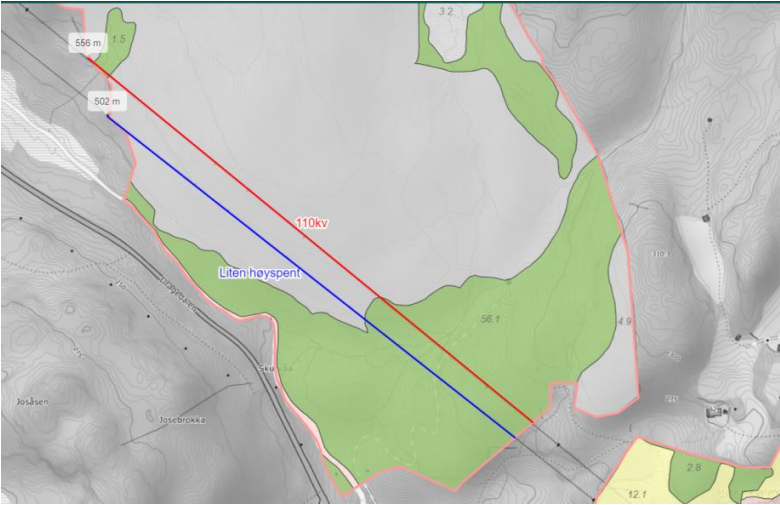
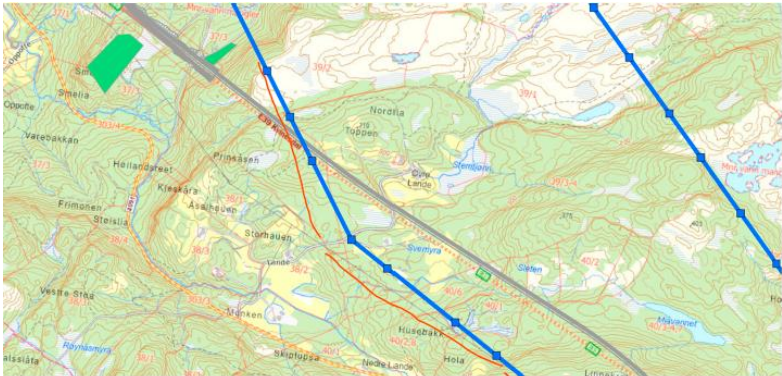
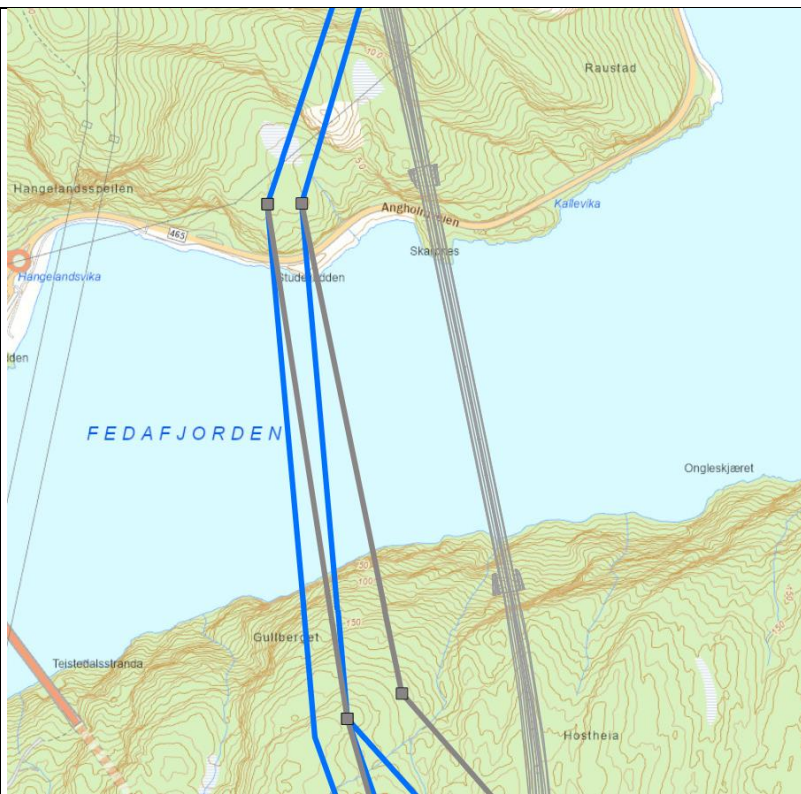

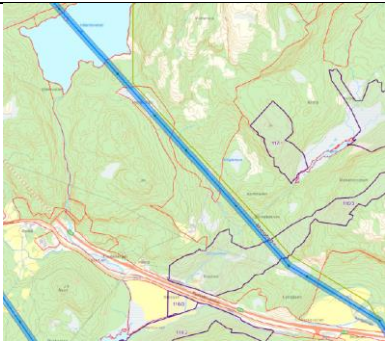
NVE referanse 202111929	Navn/adresse	Uttalelse	Glitre Nett sin kommentar
52	Eivind Kvinlaug 111/3, Lyngdal	<p>Har tidligere fått tilbakemelding fra Norconsult om at ny ledning vil følge eksisterende trasé over eiendommen. Når en leser kart som følger søknaden går linja parallelt med dagens trasé, og ikke i samme trasé. Dette byr på store utfordringer i forhold til skogbruksinteressene, i og med at det går en mindre linje nedenfor dagens trasé, og det blir et større inneklemt areal mellom to linjer. Ellers ser det ut til at linjetraseen er tegnet i dagens trasé over kulturbeitene og husene.</p> <p>Det er ikke beregnet noe i forhold til tapt tømmerinntekt ved å flytte traseen, og det er ikke beregnet noe i forhold til CO2 utslipp ved tidlig hogst. Dette er viktige momenter som må med for at forvaltningen kan utrede søknaden med alle relevante opplysninger.</p> 	<p>Glitre Nett beklager at det har oppstått en misforståelse omkring omsøkt løsning her. I utgangspunktet planlegger vi for å bygge ny ledning ved siden av dagens ledning for å kunne bygge ny ledning før den gamle rives. Dette for å opprettholde forsyningssikkerheten. Forbi boligene på Hægeland er det ikke mulig å følge dette prinsippet og vi må rive først og bygge i eksisterende trase.</p> <p>Vi ønsker kunne å fravike prinsippet om å bygge ved siden av dagens ledning der det foreligger særskilte grunner, som f.eks. hensyn til bebyggelse eller svært viktige naturverdier.</p> <p>Beregning av tapt tømmerinntekt blir beregnet etter skogtaksering som grunnlag for erstatningsbeløp i grunneieravtaler. Skog som hogges tidligere enn hogstmodenhetsalder tillegges venteverdi.</p> <p>Det er utarbeidet et CO2 regnskap for alle omsøkte alternativ som inngår i konsekvensutredningen av tiltaket, hvor hogst av skog inngår som ett av flere elementer.</p>
53	Oddvar Skoland 144/3, 4 Lyngdal	<p>Vi hadde planer om å sette opp hytter dersom mulig på nærmeste høyde ved Skolandsvann. Valgt trasé vil trolig hindre det, og det er bedre å følge eksisterende trasé</p>	<p>Glitre Nett forholder seg til godkjente reguleringsplaner eller utbyggingsplaner, og kan ikke finne at det foreligger planer om hyttebebyggelse i dette området.</p>

57	Frank Bringsjord	Ledningstrasé 1.0 fra Lyngdal mot Vallemoen må velges, da den ikke berører Lauvtjønn. Lauvtjønn er en viktig plass for barn og unge i Å skolekrets. Blir brukt til skøytebane om vinteren. Resten av året blir Lauvtjønn brukt til rekreasjonsområde. Ser det som viktig at traseen legges lengst mulig vekk fra der folk ferdes og bor.	Glitre Nett ser at dette er et viktig poeng, noe som gjør at alternativ 1.1 vurderes som en mindre aktuell trasé ut fra hensynet til friluftsliv.
58	Børge Sundnes 162/18, Lyngdal	Det sørlige forslaget krysser et område som er mye brukt til friluftsmål hvor jeg nevner noen ting spesielt. Skolen bruker område til tur og undervisning. Vi har selv bygd en fullverdig frisbee bane som vi holder åpen for allmenheten. Lauvtjønn fryser raskt, og er derfor et av de mest brukte områdene til å gå på skøyter i Lyngdal.	Glitre Nett ser at dette er et viktig poeng, noe som gjør at alternativ 1.1 vurderes som en mindre aktuell trasé ut fra hensynet til friluftsliv.
60	Utvalg for areal og miljø, Lindesnes kommune v/Joakim Damkås	De vedlagte konsekvensutredningene viser mindre negative konsekvenser eller uendrede konsekvenser for de utredede alternativene. Begge vil gi gode og akseptable løsninger slik Lindesnes kommune ser det. Vi ber om at det videre arbeidet med konsesjonsbehandlingen gjøres effektivt, slik at den nye linjen raskt kan bidra til å sikre stabil strømforsyning med god kapasitet i vår kommune.	Glitre Nett har ingen spesiell kommentar
61	Torbjørn Rafoss 39/3-4, Kvinesdal	<p>Grunneier er opptatt av nærføring til egen bolig, og ønsker at ledningen kommer lengst unna her. Ønsker primært at kraftledningen følger nordre alternativ 2.1. Sekundært ønsker grunneier at alternativ 2.0 flyttes lengere sør, på sørsiden av eksisterende 22 kV ledning, se rød strek.</p> 	<p>Glitre Nett gjør oppmerksom på at eiendommen er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. Glitre Nett har sett på muligheten av å flytte traseen slik det er skissert i innspill fra grunneier. En mulig teknisk løsning er vist i skisse under.</p> <p>Løsningen medfører at minst 1 km av 22 kV-ledningen må legges om, noe som vil medføre en merkostnad.</p> <p>Av hensyn til gårdsbebyggelsen på Nedre Lande vurderes det som en visuelt dårlig løsning med en fremskutt vinkelmast på høyden over gården. Vinkelmasten må derfor trekkes noe tilbake på høyden foran hytta, og vinkelmasten vil da bli stående i utsynsretningen foran hytta. Glitre Nett vurderer at dette er en dårligere løsning for grunneier sammenliknet med omsøkt løsning. Ved omsøkt løsning vil mastene ligge mer skjermet for innsyn fra hytta, og det vil kun være linene som strekkes over beitemarka sør for hytta.</p>

62	Brynjar Berulf 36/7, Kvinesdal	Ved kryssing av Fedafjorden ønsker ikke grunneier mast på Gullberget, som er det fineste utsiktspunktet på eiendommen. Ber om at mast settes opp i et søkk i terrenget ca. 100 meter nordøst (nærmere brokar for ny E39)	<p>Glitre Nett har sett på muligheten av å flytte mastene. P.g.a lengden på spennet over Fedafjorden må avstanden mellom mastene økes. Terrengutfordringer gjør at det kun er plass til å flytte en av mastene til et lavereliggende punkt nærmere ny E39, for ikke å komme for nært brua (grå punkter og streker på kartutsnittet). Det vil kunne gi utfordringer i forbindelse med bygging av ny bru. En mast må derfor stå igjen på Gullberget.</p> <p>Flyttes den ene masta vil nivåforskjellene gjøre at en får saksing av linene, som visuelt gir et mer rotete uttrykk.</p>

		<p>Forstår at et belte på 15 meter bredde må renses for skog. Ber om at det tas hensyn til terreng, og at linja legges så lavt som mulig.</p> <p>Det har aldri vært tatt ut noe skog siden eiendommen ble kjøpt i 1955, og er dermed å betrakte som en urskog. Slik hadde vi tenkt det skulle være i fremtiden for å ivareta det biologiske mangfoldet. Hvem eier den felte skogen, og hvem rydder opp.</p>	 <p>Skog fra linjetraseen blir hugget og transportert til lunneplass og solgt som tømmer. Kvist og topp blir liggende igjen som ved andre skogdrifter. Enkelte områder kan være svært vanskelige å komme til med maskiner for uttak av tømmer, i slike tilfeller kvistes og kappes trærnes så det sikres god jordkontakt for raskere forråtnelse. Tappt inntekt for grunn og tømmer blir beregnet etter skogtaksering som grunnlag for erstatningsbeløp i grunneieravtaler. Skog som hogges tidligere enn hogstmodenhetsalder tillegges venteverdi.</p>
--	--	---	--

		Vil det inngås en kontrakt mellom NVE og meg som eier av eiendommen om eventuell kompensasjon, nøyaktig angivelse av hvor traseen skal gå og andre detaljer ang. selve arbeidet.	Det er Glitre Nett som er kontraktspart, og som inngår avtaler med hver enkelt grunneier. Avtalene vil inneholde erstatning og detaljerte kart. Avtalen hjemler bygging, drift og vedlikehold av ledningen. Rettigheter knyttet til avtalen tinglyses.
63	Jarle Heimtun	Ønsker at linjen blir lagt i jord fra trafostasjonen på Vallemoen og over til Audna elva. Hadde vært flott å få bort de store mastene-	<p>Glitre Nett har utredet denne løsningen etter anmodning fra NVE, og dette er beskrevet som utredet, men ikke omsøkt løsning i konsesjonssøknaden.</p> <p>Når det gjelder jordkabel forholder vi oss til gjeldende forvaltningsstrategi som er fastlagt i Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) og videreført i Meld. St. 14 (2011-2012) (nettmeldingen), hvor det står at kraftledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Jord- og sjøkabel kan velges på begrensede strekninger, blant annet dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt eller der kabling gir særlige miljøgevinster.</p> <p>Vi kan ikke se at strekningen mellom Vallemoen og Auda elva tilfredstiller disse kriteriene, og har derfor ikke konsesjonssøkt løsningen.</p>
64	<p>Bjørn Arvid og Linn-Evy Fidjeland 117-1, 116-3 og 114-2</p> <p>Karl Oskar Håland 116-2</p> <p>Magnar Nordhelle 116-1</p> <p>Tor Helge Aas 114-3</p> <p>Lyngdal</p>	<p>Om alternativ 2.1 blir valgt blir det totale ekspropriasjonstrykket for våre gårdsbruk bli meget høyt. Vi får både ny E39 og den nye høyspentledningen tett innpå gårdstun. Ny E39 blir liggende på sørsiden av gårdstunet mens den nye strømlinje vil ligge rett nord for gårdstunet. Vi vil følgelig motsette oss bygging av trasé 2.1</p> <p>Vi vil anbefale at ny 132 kV graves ned langs ny E39, alternativt at man går for trasé 2.0</p>	<p>På strekningen som berører grunneierne vil den nye ledningen bygges parallelt med eksisterende 110 kV som rives. Avstanden fra eksisterende ledning til nærmeste gårdshus (Dragedalen 951) er ca. 250 meter, mens avstand til den nye ledningen vil bli ca. 210-220 meter.</p> <p>Når det gjelder kabling langs ny E39 henviser vi til gjeldende forvaltningsstrategi som er fastlagt i Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) og videreført i Meld.St. 14 (2011-2012) (nettmeldingen), hvor det står at kraftledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Jord- og sjøkabel kan velges på begrensede strekninger, blant annet dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt eller der kabling gir særlige miljøgevinster.</p>

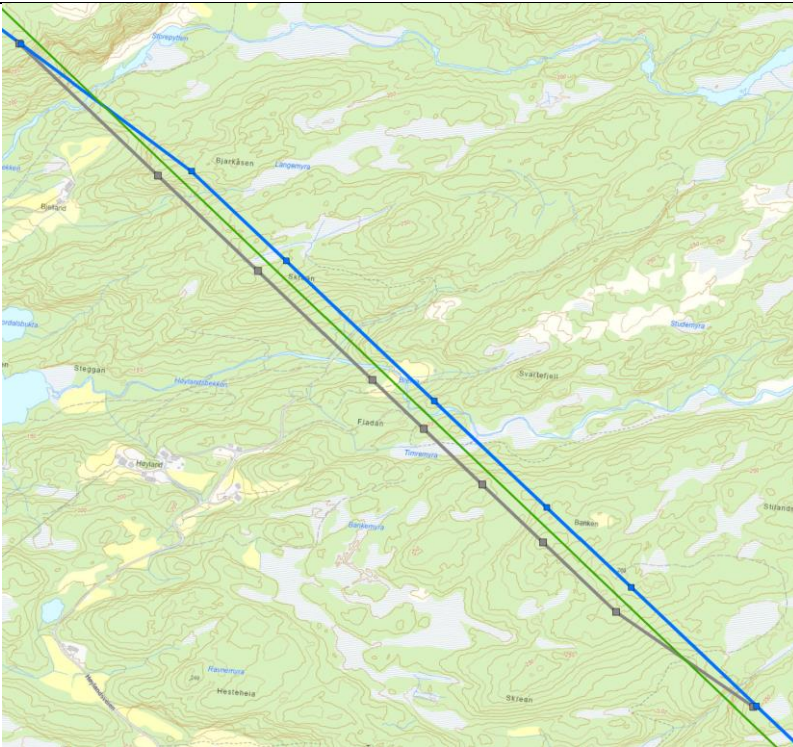
			
65	Trond Rosfjord 163/3 Bjørn Berhus 163/96 Klara Kølner 163/107 Lyngdal	Viser til tidligere mail (30.11.21), og vi vil fremme de samme innsigelsene. Siden det har kommet mer detaljerte planer for linje og linjeføring kan vi akseptere linjeføring slik den er inntegnet mellom løe og Strømnesveien 12. Forutsetningen er at dette er mast med dobbelt linjeføring i høyde og ikke i bredde, samt at fremføring fra Vallemoen følger det nordligste alternativet. Dette vil føre linjen lengst vekk fra 163/96. Vi minner om at 167/107 er feil inntegnet på kart, og at denne egentlig ligger under den tiltenkte linjen.	Glitre Nett setter pris på en konkret tilbakemelding på omsøkt løsning, og merker oss at dere som sentrale grunneiere ønsker en løsning med dobbeltkursmast og alternativ 1.0. Når det gjelder opplysningen om at 167/107 er feil inntegnet på kart, vil Glitre Nett vil ta kontakt med Lyngdal kommune for å undersøke om det finnes en oppmålingsforretning med koordinater eller beskrivelse av grenser for eiendommen
68	Sven Tommy Grøtteland 112/4 og 113/156 Kvinesdal	Ser at det planlegges å legge ny ledning opp i eksisterende mast over min eiendom. Om dette er tilfelle og sikkerhetsavstanden økes vil jeg gjerne ha beskjed om dette, da kommunen har denne eiendommen med i en områderegulering, slik at den blir omregulert til næringsformål. Da jeg har tatt kontakt med dere har dere ikke kunnet gi meg svar pga usikkerheten rundt dette. En av de gamle mastene henger over båtbua mi. Regner med at dere har kontroll på rivingen, og at båtbua ikke må flyttes eller erstattes.	Ved innføring til Kvinesdal koblingsanlegg tar vi tak i siste mast før Hestsprangvatnet. Denne masten ligger på 112/3. Vi planlegger ikke å skifte denne masten. Linene trekkes over Hestsprangvatnet til en ny kabelendemast på sørsiden av vannet, rett ved koblingsstasjonen. Vi kan ikke se at grunneier er berørt av denne omleggingen. Det vil ikke være behov for å gjøre tiltak på eller flytte båtbua (113/156) i forbindelse med riving av ledningen.
69/	Lyngdal kommune	Lyngdal kommune er svært positive til at tiltaket gjennomføres, og at det gis konsesjon. Alternativ 1.0 vurderes av Lyngdal kommune å være den beste i en totalvurdering. Den ønskede traseen 1.0 blir liggende nord for Nunsavarden som er et område som er en del brukt i friluftssammenheng. Det anbefales at det gjøres en vurdering av hvor stor påvirkning traseen har på dette stedet,	Glitre Nett takker for innspill, og har sett på muligheten for å justere traseen noe lenger nord for å øke avstanden til Nunsavarden. Glitre Nett sitt forslag er vist på kartutsnittet under og vil øke avstanden mellom ledningen og Nunsavarden med ca. 150 meter.

		<p>samt om det lar seg gjøre å trekke linjen noe mer mot nord om man ser at påvirkningen er betydelig.</p> <p>NVE bør vurdere en alternativ trasé som går rundt Skoland naturreservat for å redusere negative virkninger av tiltaket</p> <p>For den situasjonen der ny linje mellom Ramslandsvågen og Havik ikke blir bygget minner Lyngdal kommune om våre innspill i forrige høringsrunde (desember 2021)</p>	 <p>Traseen er ca. like lang som konsesjonssøkt og får én mindre vinkelmast som reduserer kostnadene noe. Glitre Nett vil konsekvensutrede traseen og på bakgrunn av det vurdere om det bør søkes konsesjon på trasejusteringen.</p> <p>Når det gjelder en situasjon dersom meldt linje mellom Ramslandsvågen og Havik ikke blir bygget, så henviser Glitre Nett til sine kommentarer i forrige høringsrunde (meldingsfasen, desember 2021).</p>
70	Birdlife Norge Lister lokallag	<p>Konsekvensutredningen om naturmangfold synes å være svært generelt utformet og beskrevet. Vi vil påpeke at naturmangfold generelt og fuglelivet spesielt er svært mangelfullt undersøkt og lite kjent i disse områdene. Av konsekvensutredningen fremgår det at supplerende feltarbeid er utført i perioden 20-22. september 2022. Dette er alt for lite tid til å dekke et så stort område, og feil tid på året. Konsekvensutredningen synes å være svært mangelfull når det gjelder fuglelivet. En rekke truede og sårbare arter finnes og hekker i området.</p> <p>Lister lokallag har dessverre mangelfull kjennskap til dyre- og fugleliv i og ved de foreslåtte linjetraseene, spesielt for strekningen Vallemoen-Lyngdal. Enkelte lokaliteter/leveområder kjenner vi dog mellom Lyngdal og Kvinesdal.</p>	<p>I fagrapport naturmangfold er metodikken nærmere beskrevet. Her står det at det ikke er gjennomført egne undersøkelser av hekkende fugl. Viktige funksjonsområder for fugl er imidlertid identifisert og verdsatt basert på en kombinasjon av feltarbeidet i september og eksisterende data om fugl fra Artsdatabanken og Naturbase. Eksempelvis vil funksjonsområder for spettefugl fint kunne identifiseres utenfor hekketiden. Videre har man lagt til grunn underlag fra konsekvensutredninger utarbeidet av Sweco i forbindelse med ny E39.</p> <p>Det er utarbeidet en egen utredning av sårbare rovfuglarter, som ikke er forelagt offentligheten i tråd med miljøinformasjonsloven § 11 og Miljødirektoratets gjeldende retningslinjer for håndtering av sensitive artsdata. Funn her ligger til grunn og er vektlagt tungt i selve konsekvensvurderingen av de ulike delområdene, men tekstlig er det i</p>

		<p>Linjetrasé 1.0 som går gjennom Lauvskarheia nord for Lauvtjønn mener vi vil være minst negativ for naturmangfold og fugleliv. Alternativ 2.0 vil bidra til å redusere de negative virkningene av en ny linjetrasé. Linje 2.1 frarådes på det sterkeste. Det vil være svært positivt for naturmangfold, fugleliv og landskapsbilde at eksisterende 110 kV linje mellom Ålgersheia/Staddelandsheia-Dyrstadmyra-Øye blir revet</p>	<p>liten grad referert til utredningen unntatt offentlighet. Dette for at det ikke skal være anledning til å lokalisere hekkeplass for de ulike artene basert på det som framgår i den offentlige fagrapporten.</p> <p>Glitre Nett setter ellers pris på at Birdlife Norge kommer med konkret anbefaling knyttet til trasévalg med hensyn på naturmangfold og fugleliv.</p>
71	<p>Reinart og Anne Marie Holmen Geir Brede Risnes, Oddvar Teisedal, Martin Opofta, Rannveig Kalleberg, Petter Birkeland, Turid Johansen, Henry Gerhard Høyland, Gabriel Tjomsland, Torbjørn Rafoss, Tor Torkildsen, Kåre Lande, Harald Lande, Reidar Lohndal, Ole Kristian Vatdal</p>	<p>Viser til tidligere høringsuttalelse av 17.11.2021. Samtlige vil fortsatt ha alternativ 2.1 som vedlagte kart viser. Denne traseen vil ikke skape problemer for oss grunneiere.</p> <p>Alternativ 2.0 går i masse dumper og det blir mange vinkler på denne traseen. Det blir i tillegg masse skogrydding og ulemper for skogeier når det gjelder skogsdrift. Dessuten er hønsefugler mer utsatt for kollisjon med linjer som går i skog.</p> <p>Det går en bilvei til enden av Busundvatnet. Her er det snuplass som kommer til å bli utvidet, da Kvinesdal kommune har 5000 m3 med tømmer som snart skal hugges. Snuplass egner seg godt for lagring av linjemateriell og for helikoptertransport.</p>	<p>Glitre Nett har registrert at alternativ 2.1 ønskes av skogeierne i området. Alternativet er også det som foretrekkes av Glitre Nett.</p> <p>Glitre Nett takker for opplysninger om planlagt utvidelse av snuplass ved Busundvatnet.</p>
72	<p>Marc de Klerke, Vallemoen 49 Håkon Bendiksen, Vallemoen 51</p>	<p>Skal ledningen oppgraderes hadde det vært fint om ledningen kunne legges i bakken på strekningen fra trafo til over elva. Det ville vært en fordel for magnetfelt. Samtidig vil det være en fordel å få bort de store mastene med tanke på at de er fristende for barn/ungdom å klatre i.</p>	<p>Glitre Nett har utredet denne løsningen etter anmodning fra NVE, og dette er beskrevet som utredet, men ikke omsøkt løsning i konsesjonssøknaden.</p> <p>Når det gjelder jordkabel forholder vi oss til gjeldende forvaltningsstrategi som er fastlagt i Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) og videreført i Meld.St. 14 (2011-2012) (nettmeldingen), hvor det står at</p>

			kraftledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Jord- og sjøkabel kan velges på begrensede strekninger, blant annet dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt eller der kabling gir særlige miljøgevinster.
73	Svein Herdal 200/1, 2, 3, 4 Steffen Fidjeland 155/3 Lyngdal	<p>Viser til en skogfaglig vurdering av AT skog</p> <p>Alternativ 1.0 blir liggende parallelt med den nye ledningen, og vil komme over et område som har en bonitet som ikke er egnet for planting av for eksempel gran.</p> <p>Når det gjelder trase 1.1 vil denne ta mer areal som er godt egnet for bestand av furu, gran og andre treslag. Denne traseen kommer også i konflikt med nytt erstatningsareal for jordbruk under etablering (erstatningsareal for ny E39, 200/1, 2, 3 og 4)</p> <p>For gnr 155/3 vil trase 1.0 beslaglegge 4 daa, og trasé 1.1 kan bli 15 daa.</p> <p>Ønsker alternativ 1.0, som kan være et bra miljøprosjekt for alle parter.</p> <p>(5 vedlegg m/kart)</p>	Glitre Nett takker for tilbakemelding og anbefaling om alternativ 1.0 som en akseptabel løsning for de to berørte grunneierne.
74	Forum for natur og friluftsliv, Agder	<p>Samtidig som vi anerkjenner behovet for fornyelse av 110 kV ledningen mellom Vallemoen og Kvinesdal stiller vi oss bekymret for mulige negative konsekvenser for natur, miljø og friluftsliv. Vår bekymring gjelder alternativ 1.1, som vurderes å ha noe negativ konsekvens for miljøet, og rangeres bak 1.0 med tanke på friluftsliv og nærhet til Lauvtønn.</p> <p>Det anbefales at grundige konsekvensutredninger legges til grunn for valg av løsninger, som tar for seg beskyttede arter og naturlige trekkretninger. Det legges vekt på skadereduserende tiltak, og det vil vi støtte. Vi ber om at det vurderes alternative traseer eller metoder som reduserer miljøavtrykket, som for eksempel nedgraving av kabler.</p>	Glitre Nett har ingen spesielle kommentarer

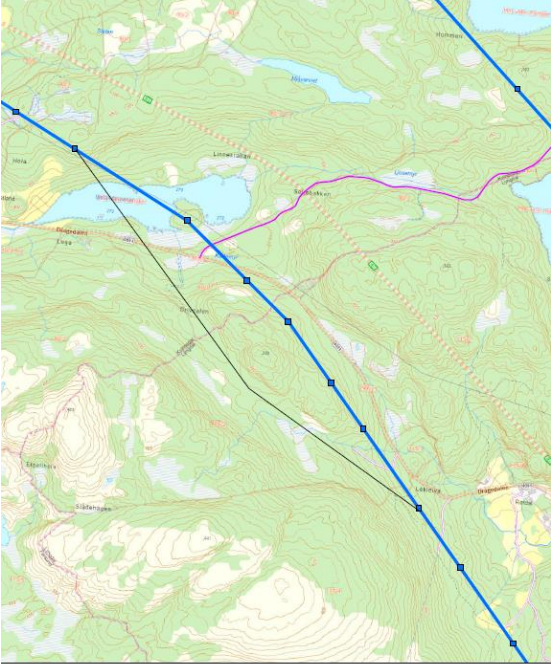
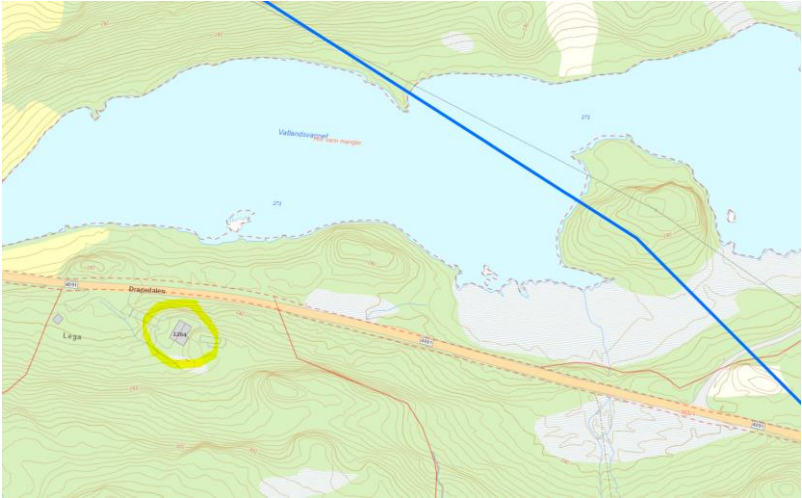
		Vi anbefaler at i tillegg til de eksisterende tiltakene vurderes ytterligere beskyttelse av sårbare arter, spesielt i nærheten av traséalternativ 2.1, som ligger nærmere leveområder for flere av de sårbare artene. Videre forslår vi overvåkningssystem for å evaluere og håndtere eventuell negativ påvirkning på naturreservater som Skoland naturreservat.	
75	Motvind	<p>Motvind Sørvest har følgende spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I hvilken grad er utbyggingen initiert av forventet behov ifm havvindsatsing Søndre Nordsjø? - I hvilken grad er utbyggingen initiert av fremtidig behov ifm planer om hydrogenproduksjon? - Er det planer om, eller gir denne byggingen muligheter for nye utbygginger av vindkraft og/eller hybridkraft/solenergi langs nettet, slik at nytt ledningsnett faktisk medfører økt risiko for tap av mer natur - Er oppgradering av eksisterende linjer v/økt temperatur i linjenettet vurdert? <p>Nye linjer innebærer mulighet for restaurering av naturområder i tråd med FNs naturavtale. Det oppfordres til å prioritere dette. Det må tas hensyn til friluftsområder. Luftspenn over vann/sjø må unngås i størst mulig grad-</p>	<p>Ny 110(132) kV ledningen Vallemoen-Lyngdal-Kvinesdal er initiert av at ledningen er gammel, og nærmer seg teknisk levetid. For å ikke risikere utfall på grunn av råtne og gamle stolper må ledningen fornyes med nye master. Det er i den forbindelse også samfunnsmessig rasjonelt å øke overføringskapasiteten ved å øke tverrsnitt på linene, og forberede for en overgang til 132 kV systemspenning som standard i regionalnettet. Økt linjekapasitet vil først og fremst øke muligheten for mer lastuttak. Utbyggingen har ingen sammenheng med Søndre Nordsjø. Fornyelsen var planlagt lenge før det ble klart at Søndre Nordsjø skulle tilknyttes Kvinesdal.</p> <p>Dagens linje er i liten grad til hinder for økt produksjon. Økt linjekapasitet vil først og fremst øke mulighetene for økt lastuttak.</p> <p>En temperaturoppgradering gir begrenset nytte, da stolpene uansett må skiftes ut.</p> <p>Bygging av den forbindelsen innebærer at eksisterende 110 kV ledning over Staddelandsheia og Dyrstadmyra naturreservat til Øye vil bli revet. Tilsvarende vil 110 kV forbindelsen mellom Lista vindpark – Øye bli lagt om og ført inn til Kvinesdal transformatorstasjon, og dagens 110 kV ledning inn mot Øye vil bli revet.</p>
76	Norleiv Fardal	Eier av «Banken», og ser at linja er flyttet på nordsiden av den gamle linja. Linja kommer da bare 30 meter fra hytta. Er det mulig å flytte denne tilbake til sørsiden?	Glitre Nett har sett på muligheten for en flytting av ledningen til sørsiden av eksisterende ledning. Det vil kreve en omlegging på en ca. 2 km lang strekning, samt flere bære- og vinkelmaster, noe som fordyrer prosjektet.

		<p>Hvor mye vil eiendommen falle i pris når linja kommer så nærme. Området brukes som sauebeite, og hogstavfall/trær må ryddes slik at sauene får beite.</p>	 <p>Ved den omsøkte løsningen vil grunneier vil få færre master på eiendommen sammenliknet med dagens situasjon. Ny mast vil komme ca. 20 meter lengere unna hytta enn dagens mast på eksisterende 110 kV.</p> <p>Så lenge hytta ligger utenfor klausuleringsbelte så vil ikke eier motta tilbud om erstatning. Dette blir normalt vurdert som «alminnelige ulemper» som ikke medfører rett til erstatning. Skogen i traseen vil imidlertid bli erstattet, og traseen bli ryddet så langt det er mulig for å ivareta utmarksbeite.</p>
--	--	--	---

77	Naturvernforbundet	<p>Forutsetter at NVE legger føringer til grunn som innebærer at det velges løsninger som i minst mulig grad fører til inngrep i natur og belastning/forringelse av naturmangfold.</p> <p>Vi er kjent med at det i aktuelle områder for trasevalg er dyreliv som har nasjonal betydning og som er på Miljødirektoratets rødliste. Vi forutsetter at direktoratet har tilgang på best mulig, oppdatert kunnskap. Skoland naturreservat må ikke forringes ved framføring av kraftlinjer.</p> <p>Luftstrekking med monstermaster bør i størst mulig grad unngås til fordel for kabelløsninger på land og sjø. Det bør vurderes om Glitres planer kan kobles til omfattende arbeidene med ny E39 Lyngdal – Kvinesdal for å unngå unødvendige og varige inngrep i uerstattelig natur.</p>	<p>Skoland naturreservat ble opprettet etter at dagen 110 kV ledning ble bygget. Glitre Nett vil rive eksisterende ledning gjennom naturreservatet, og erstatte dagens to master med en ny mast med vertikaloppheng i naturreservatet. Dette gjør at bredden på ryddegaten vil bli mindre enn med tradisjonell 132 kV H-mast, men det vil allikevel være behov for en mindre breddeutvidelse gjennom naturreservatet. Det vil være behov for å søke dispensasjon fra verneforskriften, og gjennomføringsmetode vil bli ytterligere beskrevet i denne søknaden samt i påfølgende detaljplan for tiltaket. Det vil bli lagt vekt på å redusere risiko for forringelse av naturreservatet i så stor grad som det er praktisk mulig.</p> <p>Når det gjelder jordkabel forholder Glitre Nett seg til gjeldende forvaltningsstrategi som er fastlagt i Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) og videreført i Meld. St. 14 (2011-2012) (nettmeldingen), hvor det står at kraftledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Jord- og sjøkabel kan velges på begrensede strekninger, blant annet dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt eller der kabling gir særlige miljøgevinster. Samlokalisering med E39 er ikke ønskelig ut fra et samfunnsikkerhetsperspektiv.</p> <p>Kabelgrøften er et stort teknisk inngrep, være like bred som en vei, innebære graving og sprengning i grunnen. Kostnadene for jord/sjøkabel er også betydelig høyere enn for luftstrekking.</p> <p>For prosjektet 110(132) kV Vallemoen-Lyngdal-Kvinesdal har Glitre Nett utredet mulighet for jordkabel for to delstrekninger; inn mot Vallemoen og inn mot Lyngdal transformatorstasjoner</p>
78	Statnett	<p>I konsesjonssøknad for ny transformator i Kvinesdal har Statnett søkt på transformatorfelt i eksisterende 132 kV GIS anlegg. Statnett skal eie feltet, og Glitre Nett skal bygge feltet. Vi tolker det slik at Glitre Nett også har søkt om den samme utvidelsen.</p>	<p>Glitre Nett har søkt om to 110(132) kV gassisolerte linjefelt og ett transformatorfelt i Kvinesdal koblingsstasjon. Transformatorfeltet er det samme som Statnett har søkt om. Glitre Nett har lagt opp til å bygge feltene i GIS anlegget og at Statnett skal eie koblingsfeltet mot egen transformator.</p>

		<p>Statnett ønsker å presisere at anleggets funksjonsegenskaper er gjenstand for offentlig rettslig vedtak av systemansvarlig iht. forskrift om systemansvar § 14. Anleggene tillates ikke idriftssatt uten et slikt vedtak. Anleggseier er ansvarlig for å avklare anleggenes funksjonsegenskaper for anleggene settes i bestilling, det vil si i god tid før planlagt idriftssettelse.</p> <p>I søknaden beskrives to midlertidige sammenkoblinger som er planlagt benyttet for å opprettholde kraftforsyningen når innføring til Vallemoen og Lyngdal rives og bygges nye. Slike midlertidige sammenkoblinger behandles som driftsstanser etter FoS§17, og skal meldes systemansvarlig. Vi oppfordrer til tidlig dialog, og minner om at verntiltakene skal tilfredsstilles.</p> <p>For de nye ledningene Lyngdal-Kvinesdal og Lista Vindpark – Kvinesdal er det nødvendig med kryssing under Statnett sin 420 kV Kristiansand-Kvinesdal. Den tekniske løsningen er koordinert med Statnett og planlagt på akseptabel måte. Vi vil imidlertid påpeke at en slik løsning gir risiko for samtidig utfall, og behov for utkobling av begge ledningene for vedlikehold og feilretting. Dette kan unngås ved å kable en av regionalnettsledningene i kryssingen, eller at regionalnettsledningene krysser under i forskjellige 420 kV spenn. Alternativt kan risikoen reduseres betydelig ved god tilgang på beredskapsmateriell. Statnett ber om at risikoen vurderes nærmere og at de konkrete forholdene avklares i en egen krysningsavtale med Glitre Nett.</p> <p>Det er varslingsplikt for alt anleggsarbeid dersom det skal foregå nærmere enn 30 meter målt horisontalt fra nærmeste strømførende line. Statnett skal da kontaktes seinest 6 uker før planlagt oppstart av arbeidene, slik at befaring kan gjennomføres og avtale om aktuelle sikkerhetstiltak kan inngås.</p>	<p>Glitre Nett takker for tilbakemelding og innspill, og vil følge opp dette i videre planlegging og detaljprosjektering.</p> <p>Glitre Nett vurderer risikoen som liten for at feil skal inntreffe. Det er store kostnader forbundet med kabling og innskutt kabel har også tekniske ulemper driftsmessig. Terrenget i krysningspunktet er i tillegg utfordrende med tanke på å etablere et kabelanlegg.</p> <p>Terrenget er slik at det ikke er mulig å krysse under 420 kV-ledningen med luftledning i andre spenn i nærheten.</p> <p>Glitre Nett vil ha dialog med Statnett i det videre planarbeidet og sikre en god teknisk løsning og at ev. ekstra beredskapstiltak avklares i en egen krysningsavtale.</p>
79	Mattilsynet	<p>Mattilsynet er sektormyndighet, og i forhold til dette planarbeidet er tema knyttet til drikkevannsforsyning og plantehelse særlig relevant.</p>	<p>Glitre Nett takker for tilbakemelding om at Preststemmen har blitt utelatt i konsekvensutredningen. Vi vil inkludere reservevannkilden i</p>

		<p>Det er viktig å beskytte drikkevanskildene våre mot forurensning, både på kort og lang sikt. Enhver aktivitet i nærheten av en drikkevanskilde utgjør en fare for forurensning.</p> <p>Vi kan ikke se at det er beskrevet tiltak som skal hindre forurensning i forbindelse med tilsyn og vedlikehold i driftfasen, og ber om at det inkluderes i MTA (detaljplan).</p> <p>Det er kartlagt drikkevanskilder/brønner som kan bli berørt av tiltaket. I konsesjonssøknaden står det at alternativ 1.0 krysser gjennom nedbørfeltet til den offentlige drikkevanskilden Tarvann i Lindesnes kommune. I meldingen sto det også omtale av reservevannkilden Preststemmen. Ny trasé går nærmere Preststemmen enn eksisterende ledning. Selv om Preststemmen ikke er i bruk som drikkevanskilde i dag, er det en mulig reservevannkilde og viktig å beskytte mot forurensning. Denne er utelatt i konsesjonssøknaden, og vi ber om at Preststemmen inkluderes i oversikten og hensyntas i videre arbeider.</p> <p>Vi ber om at eventuelle private drikkevanskilder langs ledningstraseen kartlegges og hensyntas i videre planarbeid.</p> <p>Det innarbeides tiltak i MTA (detaljplan), og eventuelle drifts- og vedlikeholdsrutiner, som sikrer drikkevanskildene mot forurensning både i anleggs- og driftsfasen.</p> <p>I konsekvensutredningen landbruk står det «ved graving på innmark skal matjord tas av, mellomlagres og legges tilbake umiddelbart etter avsluttet anleggsarbeid, uten å blandes med dypere masser». Under forutsetning av at dette tiltaket gjennomføres vurderes faren for spredning av planteskadegjørere som liten.</p>	<p>arbeidet med detaljplan. Her vil vi også beskrive forholdet til drikkevann ved tilsyn og vedlikehold av ledningen i driftsfasen.</p> <p>Eventuelle private drikkevannsbrønner følges opp gjennom arbeidene med detaljplan (tidligere kalt MTA) og avtaleinngåelse med berørte grunneiere</p>
80	Kvinesdal kommune	<p>Kvinesdal kommune støtter bygging av ny 110(132) kV ledning. Det er lite som skiller de to alternative traseene 2.0 og 2.0+2.1 mellom Tjomsland og Fedafjorden. Det er fordeler og ulemper med begge, men</p>	<p>Glitre Nett har ingen spesielle kommentarer</p>

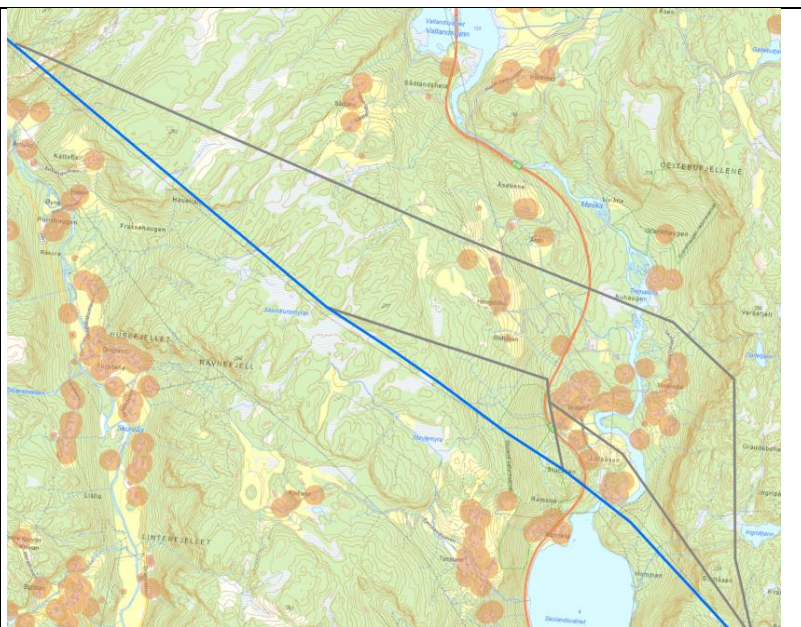
		<p>samlet så vurderer vi 2.1 som litt bedre siden det legger mindre beslag på produktivt skogsareal. Selv om den ligger nærmere leveområder for rovfugl, blir avstanden større enn ved dagens ledning. Det er viktig at det tas nødvendige hensyn til sårbare fuglearter i hekkeperioden mens arbeidene pågår.</p>	
<p>82</p>	<p>Gabriel Tjomsland 114/11, 115/2 Lyngdal kommune</p>	<p>Viser til fellesskriv fra flere grunneiere som grunneier har signert. Det nordre linjevalget er absolutt det beste med minst negative konsekvenser. Det sørlige vil berøre mine aktive skogsområder og redusere verdien betydelig. Skogen består av plantet granskog med flere årsklasser. Ønsker justering vist i kart dersom traseen blir aktuell</p> 	<p>Glitre Nett har registrert at alternativ 2.1 ønskes av skogeierne i området. Alternativet er også det som foretrekkes av Glitre Nett.</p> <p>Det er mulig å justere den sørlige traseen slik at den ikke berører områdene med plantet granskog. En lik justering vil imidlertid kunne innebære ulempe for hytte ved Vatlandsvannet, da ledningen vil komme nærmere denne.</p>
<p>85</p>	<p>Statsforvalteren i Agder</p>	<p>Statsforvalteren støtter den omsøkte utbyggingsløsningen, med 1.0 fra Vallemoen til rett før Lyngdal. Inn mot Lyngdal er 1.1 bedre i forhold til naturmangfold. Videre støttes løsning med 2.0 videre til Tjomsland,</p>	

		<p>videre mot Kvinesdal er 2.1 et en bedre løsning for naturverdiene. Statforvalteren støtter samordning av fjordspenn over Fedafjorden.</p> <p>Statsforvalteren skriver at det i dag går en kraftlinje gjennom reservatet som er ca. 40 meter bred. Dette reduserer verdien av reservatet. Ønsker en vurdering om å flytte ledningen nord for reservatet, nordover Litleåsen og rett vestover nord for tettstedet Skoland. Hvis dette ikke lar seg gjøre er Statforvalter positiv til omsøkt løsning med dobbeltkursmast gjennom reservatet.</p>	<p>Dagens 110 kV ledning har et ryddebelte gjennom Skoland naturreservat som er ca. 22 meter bredt. Ved omsøkt løsning med 132 kV master med vertikaloppheng (tårnmast), vil det bli behov for å utvide eksisterende ryddebelte med ca. 2 meter. Glitre Nett har vurdert en løsning med å flytte ledningen nord for reservatet, ved å vinkle ledningen nordover ved Storåsen, men det gir uheldige kryssinger av E39 og nærføring til hyttebebyggelsen på Skoland. Et alternativ er å ta av fra dagens trase nærmere Lyngdal og gå over Litleåsen, men det er ikke plass mellom hyttebebyggelsen med tanke på magnetfelt og utredningsgrensen. De brune feltene på kartutsnittet angir en buffer til bebyggelse som bør overholdes. For å komme utenom reservatet og få tilstrekkelig avstand til bebyggelse må ledningen legges mye lenger nord, noe som gir en lenger trase. Glitre Nett mener dagens trase, som var der før reservatet ble etablert, bør beholdes og at det i videre planarbeid bør fokuseres på å minimere ulempene for verneverdiene.</p>
--	--	---	--

		<p>Statsforvalteren gjør oppmerksom på risiko for drenering av vann fra myr dersom mastepunkt plasseres i myr, og at en i størst mulig grad unngår inngrep i myr.</p> <p>I forbindelse med anleggstransport minnes det om at ved kryssing bekker og mindre vassdrag må behandles etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, hvor Statsforvalter har ansvar for vassdrag med anadrom laksefisk.</p> <p>I forhold til naturtypen i delområde Flaten 1-5 (lokalt viktig) er dagens løsning, der linja går i kanten av naturtypen, klart å foretrekke fremfor det nye trasevalget. Slik som linjen er foreslått vil den dele denne naturtypen i to med en ryddegate på 30 m. Dette vil kunne redusere</p>	 <p>Forhold vedr. terrengtransport vil bli utredet i forbindelse med detaljplanen. Detaljplanen beskriver hvordan tiltaket skal bygges, og utarbeides på bakgrunn av konsesjonsgitt løsning.</p> <p>Glitre Nett vil ha dialog og samråd med Statsforvalteren og fylkeskommunen i forbindelse med detaljprosjektering og detaljplan for tiltaket. I den forbindelse vil Glitre Nett innhente nødvendige avklaringer og tillatelser etter annet lovverk.</p> <p>Grovprosjekteringen viser at det ikke være behov for å rydde skog innenfor lokaliteten. Linene vil bli hengende høyt over skogen. Eiketruene sørvest i lokaliteten står i tillegg i god avstand til tiltaket. Tiltakets påvirkning for delområde Flaten 1-5 er i fagutredningen angitt</p>
--	--	--	---

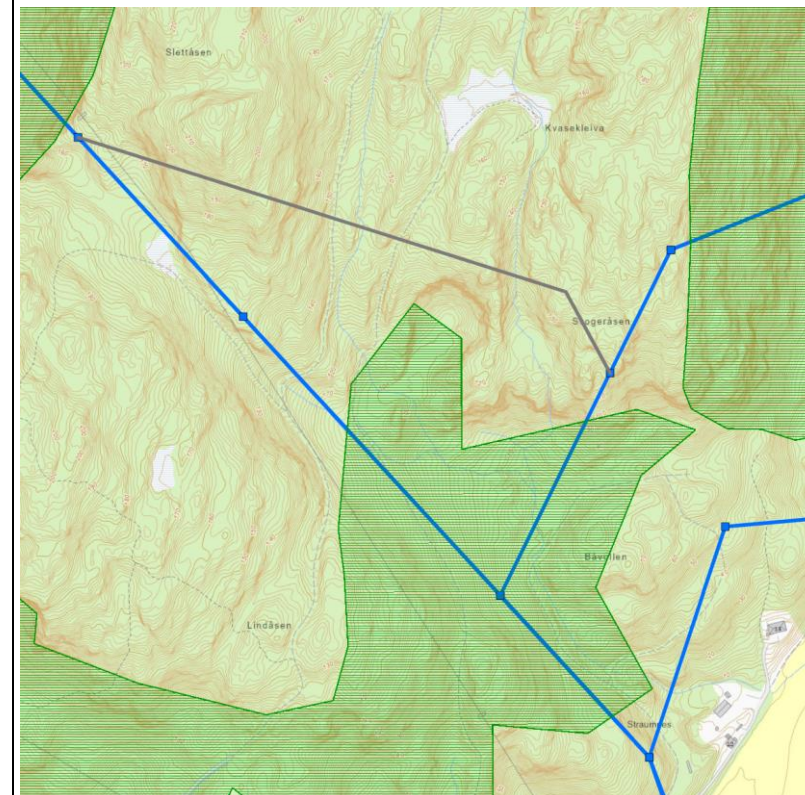
		<p>verdien av denne lokaliteten vesentlig. Slik sett vil det akkurat i dette området være bedre å følge dagens trase</p>	<p>som ubetydelige mot noe forringet, og siden delområdet er gitt middels verdi blir konsekvensgraden 1 minus (-) for lokalitet Flaten 1-5.</p>
84	Agder fylkeskommune	<p><i>Forvaltning</i> Ingen spesielle merknader. Legger til grunn at nye master ikke plasseres i konflik med gang-sykkelvei langs fylkesvei 460. Gjør oppmerksom på at tiltak innenfor byggegrense fylkesvei krever tillatelse etter veilovens bestemmelser. Det samme gjelder avkjørsler, både nye og endret/utvidet bruk.</p> <p><i>Kulturminner på land og i vassdrag</i> Traseen krysser enorme områder, og det gjenstår fremdeles enorme områder som må undersøkes og avklares i forhold til kulturminnelovens § 9.</p> <p>Kulturminneavdelingen gjør oppmerksom på at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven formelt inntretr når planene legges ut til offentlig ettersyn etter Plan- og bygningslovens §12-10. Av hensyn til en mest mulig forutsigbar planprosess anbefales imidlertid at de arkeologiske registreringene foretas så tidlig som mulig, og da før planen legges ut på offentlig ettersyn.</p> <p>Vi ber tiltakshaver ta direkte kontakt med kontaktperson, for planlegging av videre arbeid.</p> <p><i>Friluftsliv</i> Fylkeskommunen har ingen merknader, da konsekvensutredningen har fått med seg det det vi kjenner av kartlagte friluftslivinteresser. Fylkeskommunen er positive til foreslåtte avbøtende tiltak, og poengterer istandsetting av kjørespor i etterkant av arbeidene.</p> <p><i>Innlandsfiske/fysiske tiltak i vassdrag</i> Gjør oppmerksom på tiltak som berører bekker eller vann kan være avhengig av tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.</p>	<p><i>Forvaltning</i> De nye mastene vil ikke være i konflikt med gang- og sykkelvei langs fylkesvei 460. Glitre Nett vil innhente nødvendige tillatelser i forbindelse med detaljprosjektering og detaljplan. Dette arbeidet baserer seg på konsesjonsgitt løsning, og avklaringer nærmere byggestart.</p> <p><i>Kulturminner på land og i vassdrag</i> I større nettutbyggingsprosjekter setter NVE vilkår om utarbeidelse av detaljplan, og forholdet til kulturminnelovens § 9 skal være avklart før NVE kan godkjenne detaljplanen. Det er først gjennom arbeidet med detaljplanen at masteplassing og kjørespor for terrengtransport foreligger. Glitre Nett er enig i at tiltaksområdet er stort, og vil ta kontakt med Fylkeskommunen for å få på plass budsjett og avtale om gjennomføring av feltundersøkelser sommer/høst 2024.</p> <p><i>Friluftsliv</i> Glitre Nett har ingen spesielle kommentarer.</p> <p><i>Innlandsfiske/fysiske tiltak i vassdrag</i> Glitre Nett vil ha dialog og samråd med Statsforvalteren og fylkeskommunen i forbindelse med detaljprosjektering og detaljplan for tiltaket. I den forbindelse vil Glitre Nett innhente nødvendige avklaringer og tillatelser etter annet lovverk.</p>

		Fylkeskommunen har ansvar for vassdrag som ikke fører anadrom laksefisk eller kreps.	
88	Naturvernforbundet i Lyngdal	<p>Uttaler seg kun for utredningene gjort innenfor Lyngdal kommune sin kommunegrense.</p> <p>Påpeker at å legge kabel i bakken parallelt med bygging av ny E-39 ikke er vurdert som et alternativ, noe de mener ville vært en fordel for natur og landskap.</p> <p>Mener det er uheldig at ny ledning bygges i eksisterende trase gjennom Skoland naturreservat og ber om at det vurderes om det er mulig å legge traseen rundt naturreservatet.</p>	<p>Når det gjelder jordkabel forholder Glitre Nett seg til gjeldende forvaltningsstrategi som er fastlagt i Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) og videreført i Meld. St. 14 (2011-2012) (nettmeldingen), hvor det står at kraftledninger i regional- og transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Jord- og sjøkabel kan velges på begrensede strekninger, blant annet dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt eller der kabling gir særlige miljøgevinster. Ut fra et samfunnsikkerhetsperspektiv er det heller ikke ønskelig med samlokalisering av jordkabel og E39.</p> <p>Dagens 110 kV ledning har et ryddebelte gjennom Skoland naturreservat som er ca. 22 meter bredt. Omsøkt løsning med 132 kV master med vertikalloppheng (tårnmast), vil det bli behov for å utvide eksisterende ryddebelte med ca. 2 meter.</p> <p>Glitre Nett har vurdert en løsning med å flytte ledningen nord for reservatet, ved å vinkle ledningen nordover ved Storåsen, men det gir uheldige kryssinger av E39 og nærføring til hyttebebyggelsen på Skoland. Et alternativ er å ta av fra dagens trase nærmere Lyngdal og gå over Litleåsen, men det er ikke plass mellom hyttebebyggelsen med tanke på magnetfelt og utredningsgrensen. De brune feltene på kartutsnittet angir en buffer til bebyggelse som bør overholdes. For å komme utenom reservatet og få tilstrekkelig avstand til bebyggelse må ledningen legges mye lenger nord, noe som gir en lenger trase. Glitre Nett mener dagens trase som var der før reservatet ble etablert bør beholdes og at det i videre planarbeid bør fokuseres på å minimere ulempene for verneverdiene.</p>

			
--	--	--	---

Påpeker at traseen ut fra Lyngdal mot Kvinesdal går gjennom "hensynssone" for rik edelløvskog. Mener at det er mulig å minimere inngrep her ved å legge traséen vestover på samme master som østre trasé et stykke nordover før linjene deler seg.

Hvis vi forstår innspillet rett så er forslaget omtrent som grå strek på kartutsnittet under.

Det kan være en teknisk mulighet, men traseen blir over 20 % lenger og dobbeltkursmasta på Skogåsen (ca. 120 m.o.h.) vil bli høyere enn en enkeltkurs mast med planoppheng og vurderes å kunne bli visuelt mer synlig på avstand. Traseen vil også medføre 1-2 flere master på strekningen, noe som øker kostnadene vesentlig.

		<p>Det nordligste alternativet, alternativ 1.0, er å foretrekke med tanke på friluftsliv og lek ute. Det er en tursti opp til toppen av Nunsvavarden med nydelig utsikt utover Lyngdal og havet. NiL anmoder om at traséen blir lagt litt lengre nord for Nunsvavarden,</p>	<p>Glitre Nett takker for innspill, og har sett på muligheten for å justere traseen noe lenger nord for å øke avstanden til Nunsvavarden. Glitre Nett sitt forslag er vist på kartutsnittet under og vil øke avstanden mellom ledningen og Nunsvavarden med ca. 150 meter.</p> <p>Traseen er ca. like lang som konsesjonssøkt og får én mindre vinkelmast som reduserer kostnadene noe. Glitre Nett vil konsekvensutrede traseen og på bakgrunn av det vurdere om det bør søkes konsesjon på trasejusteringen.</p>
--	--	---	--